

Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten

1e kwartaal 2017

Aantal aangesproken ondernemingen: 118 (aandelen en bedrijfsobligaties)

Aandelen

De impact van de inauguratie van president Trump heeft z'n invloed gehad op onze engagementactiviteiten. Dit omvatte onder andere het terugdraaien van het Clean Power Plan, een belangrijk punt binnen het klimaatbeleid van president Obama. Wij verwachten dat de veranderingen grote invloed zullen hebben op de kolen- en elektriciteitssector in de Verenigde Staten (VS). Wij zijn onder andere de dialoog aangegaan met nutsbedrijven in de VS over veranderende wet- en regelgeving. Ook namen we met andere beleggers deel aan een initiatief om de Amerikaanse SEC om steun te vragen om het huidige beleid ten aanzien van transparantie rond conflictmineralen voort te zetten. Prijsstelling van farmaceutische geneesmiddelen is een ander aandachtspunt van president Trump. Toonaangevende farmaceutische bedrijven werden geconfronteerd met onzekerheid of en in welke mate de overheid de prijzen zal maximeren in deze lucratieve markt. De mate waarin dit nu kan gebeuren, is echter onduidelijk na het mislukken van de American Healthcare Act. Dit heeft ertoe geleid dat bedrijven een afwachtende houding aannemen en de onstabiele situatie momenteel evalueren, wat tevens was terug te zien in de bereidheid om de dialoog met ons aan te gaan.

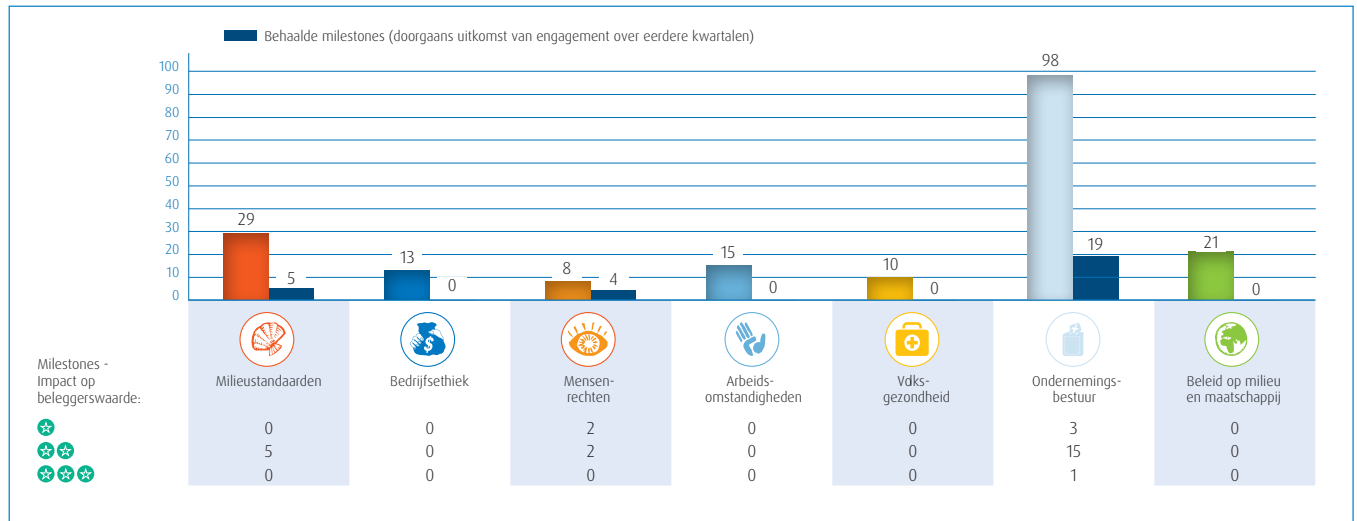
Bedrijfsobligaties

De palmolie-industrie en de beschuldigingen van destructieve ontbossingspraktijken zijn het afgelopen kwartaal weer op de voorgrond getreden. Zo richtte Greenpeace bijvoorbeeld haar pijlen op HSBC (een grote emittent) voor wat betreft de financiering van bedrijven met niet-duurzame palmoliepraktijken. Wij zijn de dialoog aangegaan met HSBC over hoe ze voor volledige naleving van haar eigen interne financieringsbeleid kunnen zorgen en spraken met palmolietelers over hun aanpak op dit gebied. Palmolie is een belangrijk ingrediënt in de moderne voedingsmiddelen en meer en meer wetenschappelijke studies koppelen de toename van het gebruik van dergelijke oliën in bewerkte voedingsmiddelen aan obesitas. Het hebben van beleid en processen wordt steeds belangrijker voor de voedingsmiddelen- en drankindustrie in het licht van de toenemende regelgeving en de invoering van belastingen. Daarnaast is sprake van veranderende trends onder consumenten in de richting van gezonder leven. Terwijl sommige bedrijven sinds de Access to Nutrition Index ranking (ATNI) van 2013 positieve stappen hebben gezet, ontwikkelt de industrie zich over het algemeen nog steeds langzaam. Wij hebben deelgenomen aan een gezamenlijke initiatief om de dialoog aan te gaan met bedrijven in de index.

Engagement naar regio

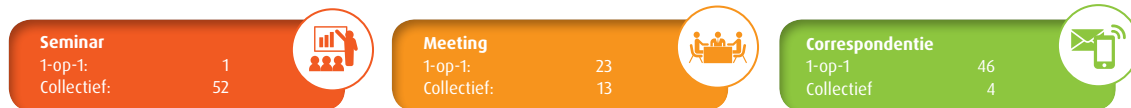

Engagement en behaalde milestones naar onderwerp

Engagementintensiteit

Methodiek

Niveau

Stembeleid*

Het eerste kwartaal van het jaar is gewijd aan de voorbereiding van het aandeelhoudersvergaderingsseizoen in het tweede kwartaal. Een belangrijk aandachtspunt in Nederland betreft Koninklijke Nederlandse Shell en de aandeelhoudersresolutie op het gebied van klimaatverandering van ngo FollowThis. De belangrijkste vraag is om doelstellingen te formuleren voor het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en hierover te rapporteren, in lijn met het doel voor een beperking van de wereldwijde opwarming van de aarde tot 2°C. Reductiedoelstellingen dienen zowel op operationeel vlak als op het gebied van gebruikte producten te worden toegepast (scope 1, 2 en 3). De bijzondere uitdaging voor olie- en gasbedrijven zoals Shell ligt in het verminderen van de "scope 3"-uitstoot (de uitstoot van broeikasgassen door toepassing van het product in de samenleving). Een bijeenkomst met onder andere de voorzitter van Shell was gepland om de kwestie te bespreken. Een formeel antwoord op de resolutie van Shell wordt meegenomen in ons besluit over onze steminstructie.

Stemresultaten: 3.696 stemmen op 381 AVA's
(67% stemmen vóór, 28% stemmen tegen en 5% onthoudingen)

*Dit verslag is opgesteld aan de hand van gegevens van een extern elektronisch stemplatform. Vergaderingen met nul aandelen en herregistratiebijeenkomsten zijn buiten beschouwing gelaten. Bij een vergadering, stemming en motie wordt geacht niet te zijn gestemd als de uitgebrachte stem door de tussenpersoon is afgewezen (bijvoorbeeld als de nodige documentatie ontbreekt, zoals volmacht, bevestiging economisch eigenaar etc.), de instructie 'Niet stemmen' van toepassing is (bijv. in markten waar aan 'share blocking' wordt gedaan) of geen instructies zijn afgegeven. Door afrondingsverschillen kan het zijn dat genoemde percentages niet optellen tot 100%.

Engagement casestudy

Onderneming: McDonald's Corp	Land: VS	Sector: Duurzame consumptiegoederen
Prioriteitsbedrijf: ✓	ESG-risicoscore: 	Reactie op engagement: Voldoende
Thema: Arbeidsomstandigheden	Onderwerp: Toeleveringsketen	

Achtergrond

Arbeidsomstandigheden in de keten vormen een risico voor ondernemingen met internationale landbouwketens. Dat kan de vorm aannemen van reputatierisico en schade aan klantverwachtingen. Een goede beheersing kan behalve die risico's verlagen ook bijdragen aan een voorsprong op de concurrentie en de financiële stabiliteit op de lange termijn versterken. Wij maken deel uit van een samenwerkingsproject met andere beleggers via de PRI. In het kader van dat project richten we ons op 60 voedsel- en drankconcerns met als oogmerk de keten traceerbaarheid en de relatie met leveranciers te verbeteren. Wijzelf trekken op dit punt het engagement met McDonald's. Dit concern staat sterk blootgesteld aan deze risico's. De keten van McDonald's is weliswaar zeer uitgebreid, maar het geproduceerde aantal producten is relatief laag. Wel worden er in grote hoeveelheden ingrediënten ingekocht. De onderneming is zich ervan bewust hoe belangrijk een sterke keten is voor het succes van het bedrijf in de toekomst. Juist die sterke keten heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de snelheid en het bereik waarmee McDonald's heeft kunnen groeien.

Actie

In 2010 zijn we van start gegaan met de duurzame keten als aandachtspunt; de onderneming heeft sindsdien op dit terrein diverse beleidslijnen uitgezet (over bosbouw bijvoorbeeld). In het eerste kwartaal van 2017 hebben we het voortouw kunnen nemen bij een informatief overleg tussen een groep beleggers en diverse operationele specialisten over het functioneren van de keten. We stelden vast dat de onderneming samenwerkt met een kleine groep leveranciers waarmee langdurige banden worden onderhouden. McDonald's ziet voordelen aan dit model. Zo werken veel leveranciers in het Verenigd Koninkrijk al met de onderneming samen sinds het bedrijf in 1973 voor het eerst voet aan Britse bodem zette. Alle leveranciers worden geacht zich te houden aan de Code of Conduct, die weer is afgestemd op de kernconventies van de International Labor Organization. Er is een platform waarop de leveranciers met elkaar (en met McDonald's) van gedachten kunnen wisselen. Er worden controles door derden uitgevoerd en het bestuur wordt regelmatig op de hoogte gehouden over het ketenbeheer. De onderneming is zich ervan bewust dat de informatieverschaffing beter kan. Ons werd verzekerd dat hieraan wordt gewerkt. De website wordt vernieuwd en een nieuwe Public Policy & Strategy Committee buigt zich nader over deze onderwerpen.

Oordeel

De duur van de relatie met leveranciers zien wij als een positieve factor. Doordat ze op die langdurige relatie kunnen rekenen, hebben de leveranciers er geen enkel bezwaar tegen om duurzaamheidsmaatregelen te treffen. De onderneming heeft hierdoor aanzienlijke invloed; wij stimuleren McDonald's om daar nog meer gebruik van te maken. De pluimveeketen mag dan in het Verenigd Koninkrijk bijna volledig zijn geïntegreerd, voor andere markten geldt dat niet. Ook niet voor andere grond- en hulpstoffen. Voor dieren bestaat er binnen de EU een traceersysteem, maar ook dat ligt in andere markten moeilijker. We maken ons daarom sterk voor verbetering van de traceerbaarheid in andere grond- en hulpstoffenketens. De kwaliteit van de reacties en de bereidheid om actief in gesprek te gaan, vonden we bemoedigend. We zullen hierop voortbouwen en zo de vaart erin houden.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog

REO en het "reo"-logo zijn geregistreerde handelsnamen van F&C Asset Management plc. Het recht op deze handelsnamen alsmede het gebruik daarvan is exclusief voorbehouden aan F&C Asset Management Plc. BMO Global Asset Management is een handelsnaam van F&C Asset Management plc en F&C Netherlands B.V., in Nederland gereguleerd door de Autoriteit Financiële Markten (AFM). © 2017 BMO Global Asset Management. Alle rechten voorbehouden.